

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ว ๑๕๖

ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ด้วยข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๐๐ ก วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลตามหมายจับในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การร้องขอออกหมายจับโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการดำเนินงานในปัจจุบันเกี่ยวกับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบันทึกข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. กำหนดวิธีการใหม่เกี่ยวกับคำร้องขอออกหมายจับเพื่อความสะดวกทั้งแก่ผู้ร้องและศาล ในการยื่นคำร้องและเอกสารประกอบโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๒)

๒. กำหนดวิธีการเฉพาะเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอออกหมายค้น และการจัดเก็บเอกสาร (เพิ่มข้อ ๑๒/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๑)

๓. กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารประกอบคำร้องขอออกหมายจับ โดยหากมีการจัดเก็บเอกสารไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดแล้ว ก็ให้ทำลายเสีย (เพิ่มข้อ ๒๐/๑)

๔. กำหนดวิธีการใหม่โดยให้เจ้าหน้าที่ศาลบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมายจับลงในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด กรณีที่ผู้พิพากษาออกหมายจับเอง (เพิ่มข้อ ๒๒ วรรคสอง)

๕. กำหนดเพิ่มวิธีการในการรายงานให้ศาลทราบเมื่อมีการจับบุคคลตามหมายจับได้ โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง)

๖. กำหนดให้มีการแก้ไขข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ กรณีผู้พิพากษามีคำสั่งให้เพิกถอนหมายจับหรือหมายค้น (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๔ วรรคสอง)

๗. กำหนดแนวปฏิบัติว่า ไม่ควรควบคุมจำเลยที่ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ไว้ในเรือนจำ แต่ให้ใช้ทางเลือกอื่นแทนการควบคุมตัวซึ่งมีบัญญัติในกฎหมายแล้ว (เพิ่มข้อ ๔๓/๑)

๘. แก้ไขระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ (เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ) ประเภทวิชาการ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๕ วรรคสอง ข้อ ๓๘)

๙. นำความในข้อ ๒๐ แห่งระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายจับและหมายค้นในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๕ รวมเข้ากับข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรองรับการจัดวางระบบงานธุรการ (เพิ่มข้อ ๕๖)

สำนักงาน...

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้งการประกาศในราชกิจจานุเบกษาของข้อบังคับดังกล่าว
มาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและข้าราชการศาลยุติธรรมในหน่วยงานทราบในโอกาสแรกด้วย
ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรื่องดังกล่าวได้จากเว็บไซต์สำนักกฎหมายและ
วิชาการศาลยุติธรรม www.jla.coj.go.th หรือเว็บไซต์ของกลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักนิติธรรม
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakitcha.soc.go.th ส่วนรายละเอียดการดำเนินงานในเรื่อง
หมายจับจะแจ้งให้ทราบต่อไป

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๙ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานอื่นเป็นผู้ร้องขอ ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป ในกรณีที่เป็นการตรวจ ผู้นั้นต้องมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ให้ผู้ร้องขอออกหมายจับหรือเจ้าพนักงานผู้รับมอบหมายจากผู้ร้องขอ นำคำร้องพร้อมเอกสารประกอบตามข้อ ๑๐ มายื่นต่อศาลที่ขอให้ออกหมาย ทั้งนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมอาจจัดให้มีระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้ร้องขอจัดทำคำร้องและแบบพิมพ์หมายจับผ่านระบบดังกล่าวได้

เมื่อได้รับคำร้องพร้อมเอกสารประกอบตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ศาลลงเลขรับและลงสารบบไว้ แล้วนำเสนอต่อผู้พิพากษาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เพื่อพิจารณาสั่งโดยเร็ว”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๒/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

“ให้ผู้ร้องขอออกหมายค้นหรือเจ้าพนักงานผู้รับมอบหมายจากผู้ร้องขอ นำคำร้องพร้อมเอกสารประกอบตามข้อ ๑๑ ใส่ซองปิดผนึกประทับตรา “ลับ” ยื่นต่อศาลที่ขอให้ออกหมายนั้น”

เมื่อได้รับของคำร้อง ให้เจ้าหน้าที่ศาลลงเลขรับไว้บนซองและลงสารบบไว้ โดยไม่ต้องเปิดซอง แล้วนำซองคำร้องเสนอต่อผู้พิพากษาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เพื่อพิจารณาสั่งโดยเร็ว

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๒๐ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“หมายค้นต้องระบุชื่อและตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการตามหมายค้น และอาจจะระบุชื่อไว้หลายคนตามคำร้องขอก็ได้หากมีเหตุสมควร แต่ทั้งนี้ เจ้าพนักงานดังกล่าวจะต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับปฏิบัติการหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น”

ข้อ ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๐/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

“การขอออหมายจับในเวลาทำการปกติ เมื่อผู้พิพากษาอนุญาตให้ออกหมายจับ ให้ผู้พิพากษามอบต้นฉบับหมายจับ พยานหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ คืนให้แก่ผู้ร้องขอ ส่วนคำร้อง คำสั่งอนุญาต สำเนาหมายและสำเนापยานหลักฐานสำคัญที่สนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายจับ ให้เก็บไว้ที่ศาลเพื่อรอรับรายงานการจับจากผู้ร้องขอต่อไป แต่หากมีการจัดเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดแล้ว ก็ให้ทำลายเสีย

กรณีขอออหมายจับนอกเวลาทำการปกติ เมื่อผู้พิพากษาอนุญาตให้ออกหมายจับ ให้ผู้พิพากษามอบต้นฉบับหมายจับ พยานหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ คืนให้แก่ผู้ร้องขอ ส่วนคำร้อง คำสั่งอนุญาต สำเนาหมายและสำเนापยานหลักฐานสำคัญที่สนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายจับให้เก็บไว้เอง แล้วนำไปเก็บไว้ที่ศาลในโอกาสแรกที่ทำได้ ทั้งนี้ อย่างช้าที่สุดต้องเป็นวันแรกที่ศาลเปิดทำการ เพื่อรอรับรายงานการจับจากผู้ร้องขอต่อไป แต่หากมีการจัดเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดแล้ว ก็ให้ทำลายเสีย”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“การขอออหมายค้นในเวลาทำการปกติ เมื่อผู้พิพากษาอนุญาตให้ออกหมายค้น ให้ผู้พิพากษามอบต้นฉบับหมายค้น พยานหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ใส่ซองปิดผนึกคืนให้แก่ผู้ร้องขอ ส่วนคำร้อง คำสั่งอนุญาต สำเนาหมายและสำเนापยานหลักฐานสำคัญที่สนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายค้น ให้ใส่ซองปิดผนึกเก็บไว้ที่ศาล เพื่อรอรับรายงานการค้นจากผู้ร้องขอต่อไป

กรณีขอออหมายค้นนอกเวลาทำการปกติ เมื่อผู้พิพากษาอนุญาตให้ออกหมายค้น ให้ผู้พิพากษามอบต้นฉบับหมายค้น พยานหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ใส่ซองปิดผนึกคืนให้แก่ผู้ร้องขอ ส่วนคำร้อง คำสั่งอนุญาต สำเนาหมายและสำเนापยานหลักฐานสำคัญที่สนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายค้น

ให้ใส่ซองปิดผนึกเก็บไว้เอง แล้วนำไปเก็บไว้ที่ศาลในโอกาสแรกที่ทำให้ ทั้งนี้ อย่างช้าที่สุดต้องเป็นวันแรกที่ศาลเปิดทำการ เพื่อรอรับรายงานการค้นจากผู้ร้องขอต่อไป”

ข้อ ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๒๒ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

“เมื่อมีการออกหมายจับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ศาลที่ได้รับมอบหมายบันทึกข้อมูลและเอกสารในระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดด้วย”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๒๓ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เมื่อเจ้าพนักงานจับบุคคลตามหมายจับได้แล้ว ให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องรายงานให้ศาลที่ออกหมายจับทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่า ๗ วัน นับแต่วันจับ ทั้งนี้ เจ้าพนักงานดังกล่าวอาจรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดก็ได้”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๒๔ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เมื่อผู้พิพากษามีคำสั่งให้เพิกถอนหมายจับหรือหมายค้นแล้ว ให้ผู้พิพากษาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศาลแก้ไขข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์และแจ้งให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ บุคคลที่เกี่ยวข้องอาจร้องขอให้ผู้พิพากษาออกหลักฐานการเพิกถอนหมายจับหรือหมายค้นนั้นให้ก็ได้”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานอื่น ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ในกรณีที่เป็นตำรวจ ผู้นั้นต้องมียศตั้งแต่ชั้นพลตำรวจตรีขึ้นไป”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๙ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานอื่น ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ในกรณีที่เป็นตำรวจ ผู้นั้นต้องมียศตั้งแต่ชั้นพันตำรวจเอกขึ้นไป”

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๓๕ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานอื่น ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ในกรณีที่เป็นตำรวจ ผู้นั้นต้องมียศตั้งแต่ชั้นพันตำรวจเอกขึ้นไป”

ข้อ ๑๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๘ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการตามหมายค้น ในกรณีที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือเจ้าพนักงานอื่น ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ในกรณีที่เป็นตำรวจ ผู้นั้นต้องมียศตั้งแต่ชั้นพันตำรวจตรีขึ้นไป”

ข้อ ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔๓/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๘

“ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเลยวิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้ศาลไต่สวนว่ามีเหตุตามข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง ที่จะออกหมายขังผู้นั้นไว้หรือไม่ หากมีเหตุที่จะออกหมายขัง ศาลอาจสั่งให้ส่งตัวผู้นั้น ไปควบคุมและบำบัดรักษาในสถานบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ หรือส่งตัวผู้นั้นให้ผู้อนุบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลอื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษา ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ วรรคสอง แทนการออกหมายขังก็ได้”

ข้อ ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๕๖ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๘

“ในกรณีที่ต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น การจัดระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรับคำร้องขอออกหมาย การตรวจสอบความแท้จริงของหมาย การบันทึกข้อมูลและการรายงานผลการปฏิบัติตามหมาย ความปลอดภัยของข้อมูล การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลาง เพื่อรวบรวมรายละเอียดของหมาย และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ให้เลขาธิการ สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ชีพ จุลมนต์

ประธานศาลฎีกา